
Seminar Național de Statistică „Octav Onicescu”

Organizat de **Institutul Național de Statistică** împreună cu **Societatea Română de Statistică**, seminarul a fost dedicat prezentării și lansării lucrării **„România 2012 - starea economică în criză perpetuă”**.

Președintele INS, prof. univ. dr. Vergil Voineagu a scos în evidență valoroasa activitate desfășurată de autor, cu deosebire începând din anul 1998, prin elaborarea unui mare și important număr de lucrări privind starea economică a României în diferite etape.

Autorul, prof. univ. dr. Constantin Anghelache, a făcut o amplă și interesantă expunere.

Puncte de vedere și opinii exprimate de autor Analiză macroeconomică la zi!

Lucrarea **„România - starea economică”** lansată în anul 1998 își are geneza în dorința autorului de a așterne pe hârtie și a immortaliza gândirea cu privire la evoluția social-economică a României. În 14 ani, s-au realizat 14 volume în care, prin analiză bazată pe datele oficiale reale și capacitatea de interpretare, se prezintă numai ceea ce este semnificativ și relevant cu privire la evoluția social-economică a României.

Prin grija și competența Bibliotecii Naționale a României, lucrările publicate până în prezent se află în biblioteci de renume, majoritatea asociate marilor universități ale lumii. Câteva exemple, din cele, în care volumele au fost primite: University of Chicago Center Library - SUA, Bayerische Staatsbibliothek - Munchen - Germania, Harvard College Library - SUA, Stanford University Library - SUA, Cornell University Library - Ithaca - USA, Indiana University - Bloomington - SUA, The British Library - London - Marea Britanie, University of Chicago Library - Chicago - SUA, University of Pittsburgh - SUA, Hathitrust Digital Library - Ann Arbor - SUA, Bibliotheque et Archives Nationales du Quebec - Montreal - Canada, University of Oxford - Oxford - Marea Britanie, University of Illinois - Urbana - SUA, Library of Congress - Washington - SUA, sau University of California - Los Angeles - SUA. De asemenea, un număr important de exemplare este la dispoziția străinilor aflați oficial în România sau al unor instituții internaționale care, probabil, pe lângă punctele de vedere exprimate de autoritățile române cu privire la situația economică și socială a României la un moment dat, pot cunoaște și punctele de vedere exprimate de o

persoană autorizată din acest domeniu. Lucrarea care a ajuns la a cincisprezecea apariție, încearcă să deslușească aspectele esențiale ce fac obiectul studiului într-un context de mare „turbulență” pentru România. S-a avut în vedere, în primul rând, „mersul greu” al țării prin devastatoarea criză. Recesiunea economică ce a încolțit încă din anul 2006, ne-a găsit nepregătiți. Și nici nu avea cum să fie altfel atâta timp cât din 1990 și până astăzi, în proporții diferite, cei ce au asigurat managementul macroeconomic național au acționat, la început fără știință, apoi din orientări partizane ce s-au concretizat în cele din urmă, poate, fără discernământ și simț național.

Câteva exemple, validate de timp, ne edifică pe deplin asupra aprecierii. În 1990, prin scoaterea părților sociale deținute de salariații din vechiul regim din sfera investițiilor (producția) și aducerea pentru consum, a declanșat procesul inflaționist. Este adevărat că și în vechiul sistem superetatizat, inflația acționa în mod mascat (pasiv), dar în 1990 s-a declanșat un fenomen care a „ofilit” fără posibilitate de revenire întreaga economie națională. Cu acei bani se putea face și altceva, de pildă să se înceapă, fie și timid, primul pas pe linia privatizării, respectiv transformarea „părților sociale” în „acțiuni reale”. Nu s-a vrut, nu s-a putut sau s-a urmărit doar populismul și amăgirea românilor. A urmat al doilea fenomen, nociv și pentru o economie și societate așezată, dar pentru România care pescuia în ape tulburi și adânci, și anume declanșarea șomajului. În mod cert, economia României avea un șomaj latent dar acesta nu trebuia scos în „stradă” ci absorbit cu pricepere. Cum? Prin a folosi resursele naturale, financiare și umane ale țării, cei trei factori determinanți în dezvoltarea economică, prin proces de reconversie primară a forței de muncă și, declanșarea unui amplu proces de dezvoltare a infrastructurii naționale, care stă și astăzi pe ultimul loc din Europa. Ce ne lipsea atunci când toate materiile și materialele se aflau încă în proprietatea statului și era necesar doar ca disponibilizații din minerit și alte sectoare să fie transferați la Regia Națională a Drumurilor? Un asemenea pas însemna „scăparea” de sub efectul negativ al șomajului, scutirea de finanțare a unui flagel social negativ, menținerea a numeroase întreprinderi pe atunci, societăți comerciale și Regii Autonome acum (ciment, bitum, asfalt, produse lemnoase, fier beton, mașini și utilaje de profil și multe altele), într-un ritm susținut de activitate, cu efect în eficiența economico-financiară în toate cazurile.

După 23 de ani, România ar fi avut o infrastructură rutieră fără cusur, dorită și utilizată de întreaga Europă. Acum cei ce se îndreaptă către Estul Europei evită să folosească traseul de „drumuri fără poduri” românesc. Și astăzi un **Program național** care să cuprindă măsuri proactive de dezvoltare a infrastructurii este încă o soluție salvatoare. Marii economiști consideră că într-o perioadă de criză ca cea de acum, țările mai slab dezvoltate, cum este România, pot valorifica situația pentru a ieși din starea precară. În volum se găsește exercițiul

unei asemenea strategii. Dar se pare că ne cantonăm în a dezvolta infrastructura numai prin absorbția de fonduri europene (capital la care proiectele antamate sunt ne semnificative și pe această cale se pierd drepturile pe care calitatea de membru al Uniunii Europene îl oferă) și la prețuri incredibile și greu de întâlnit prin altă țară europeană. Se vorbește despre 4, 6, 7, 8 sau 12 milioane Euro pe kilometrul de autostradă. A urmat decretarea industriei românești ca „o grămadă de fiare vechi”. Ce a urmat? Grămada de fiare vechi a și ruginit și prin procesul de privatizare, de înstrăinare la orice preț nechibzuit (poate aducător de comisioane în puține buzunare) s-a evaporat toată industria, fără a se fi pus ceva construit în loc. Ceea ce se întâmplă astăzi cu „Oltchim” este ultimul strigăt de „deznădejde” al industriei ce a ajuns la falimentul național total! Au dispărut toate întreprinderile românești la prețuri de nimic: marile întreprinderi (Camioane Brașov, Tractorul Brașov, Semănătoarea, Timpuri Noi, 23 August, combinatele siderurgice, combinatele petrochimice, Rulmentul Brașov, fabricile de mobilă etc.) și ne uităm că, la masa cooperării europene, nu avem cu ce participa deoarece nu ne-a mai rămas o cât de mică specializare.

În domeniul turismului s-a practicat degradarea prin concesiune și nu vânzarea reală de acțiune. Ulterior, a fost păcălită o țară întreagă cu pârtii, telescaune, săli de sport și gondole care nu înlocuiesc frumusețea peisajului natural ce trebuia conservat și dezvoltat. Delta Dunării a ajuns de plâns pentru cei ce i-au cunoscut adevărata valoare de patrimoniu național. Agricultură, în toată structura și complexitatea sa, a devenit o mare povară pentru țăranul (acum fermierul român pauper). S-a distrus sistemul național de irigații, sistemul cu cultură prin asolamente, iar chimizarea și mecanizarea se fac întâmplător. Ne-am întors la „plugul tras de boi” și ne uităm numai spre cer cu rugăciunea în gând. Anul 2012 va face iarna foarte grea pentru locuitorii satelor. Recoltele au fost cele mai mici din ultimii 23 de ani. Costurile agricole nu s-au mai recuperat și sărăcia s-a instaurat pe deplin. Pădurile au fost defrișate și exploatate nemilos. S-au distrus sute de mii de hectare împădurite, care nemaifiind au întors clima pe dos și încă ne mai întrebăm de ce oare? Toate acestea au efect asupra nivelului de trai, al calității vieții populației din România. Întreaga evoluție social-economică ne reliefează o cădere fără puterea de a fi oprită. Acum, filozofăm cu alți termeni (datorie publică, datorie externă, arierate, taxe și impozite, accesarea fondurilor europene, rectificări bugetare) toate puse în schema de „subzistență” fără capacitate de dezvoltare. Să fim serioși și măcar sinceri să înțelegem că cei ce ne ademenesc, pe unii, nu se gândesc decât la interesele lor nu și la binefacere pentru români. Secretul stă tot în resursele naționale, câte au mai rămas, în conservarea avuției naționale și în capacitatea creatoare a românilor. Este primul pilon care dă încredere, fie și într-o evoluție cu pași mărunți. Atenție la cele câteva resurse naționale, aparent ne semnificative, dar de o valoare uriașă în realitate, care au

mai rămas. Scăpați-le din mâinile celor ce le vor „privatizate” (vândute) pe nimic, pentru interese meschine, individuale sau de grup, precum întreaga industrie și bogățiile naționale ale României. Sunt prezentate numai câteva considerente, pentru a se înțelege ce se găsește în acest al cincisprezecelea volum. Toate cele menționate izvorăsc chiar așa, dar în mod gradat pentru a nu-l înfiora pe cititor, din datele supuse analizei. Lucrările de până acum, în conexiunea lor, exprimă evoluția continuă, bună sau rea, a economiei țării noastre. Chiar dacă acum este tratată cu o atenție mai redusă, mai ales de cei ce se pot identifica a fi făptuitorii „nerealizărilor”, cu timpul aceste studii vor fi de mare interes nu numai în New York, München, Londra, Quebec, Oxford, Illinois, Chicago, Harvard, Stanford, Pittsburgh etc, ci și în România, când se va dori a se înțelege ce s-a întâmplat de alunecăm în mod continuu spre o vale fără albie și stăvilă. Iată ce am gândit că ar fi util să pun în atenția cititorilor, nu pentru a stârni un interes suplimentar, ci pentru a prefigura ce rezultă din analiza pertinentă bazată pe date certe. Cei ce vor identifica în cuprinsul cărții o structurare și pe tronsoane de timp vor înțelege că, fără a fi o exprimare explicită, cititorul va avea puterea proprie de a „împărți responsabilitățile” în mod diferit, tuturor celor ce au asigurat managementul economiei naționale. Se împlinesc cincisprezece ani de studiu și muncă, fără a face etichetări, nu s-a ocolit adevărul, de cele mai multe ori, crud al evoluției României. Nu cu timiditate, ci cu atenție, se sugerează ceea ce trebuia sau trebuie făcut pentru a întoarce cursul devastator al evoluției social-economice.

Cele cincisprezece volume, scrise și aflate pe piață, vor fi probă atunci când „istoria”, dacă altcineva nu se încumetă, va judeca de ce România a evoluat astfel și a ajuns aici!

În volumul **„România 2012. Starea economică în criză perpetuă”** se analizează evoluția situației economice a României până în iunie 2012 care s-a depreciat pe fondul adâncirii crizei economico-financiare pe plan mondial, eu efecte devastatoare și în țara noastră. Autorul a sugerat, încă din 2006, iminenta atingere violentă a economiei României de efectele crizei mondiale, neexistând nici o posibilitate de evitare și nici măcar de diminuare. Din nefericire pentru starea economiei românești, criza s-a suprapus pe o situație internă particulară de instabilitate politică și morală, care a bulversat întreaga evoluție social-economică. Din anul 2008, când au apărut primii germeni de intrare a României în recesiune economică, autorul a încercat, fără succes, să identifice un plan de măsuri anticriză, și a urmărit să cuantifice efectele programelor de guvernare, bazate pe măsuri pro-active mai ales în perioada 2009-2012, dar nu s-a dăruit, ci a devenit și mai sceptic în ceea ce privește posibilitatea de identificare a unei strategii românești de stopare a efectelor foarte violente ale crizei și de ieșire din acest marasm, care macină fără pauze economia României, una și așa marcată de adâncirea dezechilibrelor macroeconomice. Constatăm

că din mai 2012, se încearcă să se facă unele corecturi fără a se putea elabora un plan de măsuri complet. Poate, cu prilejul alegerilor din decembrie 2012 să identificăm un program realist care să poată fi transpus în practică. Se aprecia despre 2009, că este anul ce nu se mai poate repeta. Această apreciere avea în vedere costul unei campanii prezidențiale fără precedent, în care, pentru atingerea scopului urmărit, s-au legiferat, fără fundament economico-financiar, creșteri de pensii și salarii, oprindu-se aproape total investițiile. Această nouă stare de lucruri a bulversat scena politică și a propulsat stilul de „guvernare fără program” și ajustare bugetară după „interese mărunte” și nu după nevoia de a stopa, pe cât posibil, efectele crizei. Perioada 2009-2012 are ca trăsătură principală, în strategia economico-financiară, „confuzia aparentă” suprapusă „intereselor ascunse de grup”. Autorul nu a încetat să militeze pentru nevoia de a adopta măsuri proactive, care cu siguranță ne vor scoate din criză sau măcar vor atenua efectele dezastruoase ale crizei globale. În volumul **„România 2011 - Starea economică în malaxorul crizei”** chiar s-a simulat un număr de măsuri proactive, încercând, pe analiza prognozată, să se reliefeze unele efecte economico-sociale pentru România. Strategia internă actuală este supervizată de organismele financiare care urmăresc respectarea acordurilor convenite. În acest sens există puține șanse de ieșire din „țipar” și munca oricărui guvern devine și mai dificilă. Reținem din cele expuse în mod repetat, de către reprezentanții Fondului Monetar Internațional, că România are de rezolvat două probleme, calitativ-cantitative. Este vorba de infrastructura de calitate, implicând tot ceea ce intră în această categorie. De asemenea, calitatea forței de muncă, cea care trebuie să devină competitivă pe plan european și mai larg, internațional, trebuie să fie o prioritate absolută. Cele două elemente, în evoluție cantitativ-calitativă, ar avea ca efect accesarea fondurilor europene, pe care acum le „ignorăm” din incapacitate de acțiune sau „nesocotim” din lipsă de chibzuință la perspectiva reală și ar atrage investiții străine directe. Reprezentantul FMI și, așa gândesc și alți reprezentanți străini cu valențe și cunoștințe economico-financiare, a mai semnalat că legislația din România „nu este coerentă și stabilă” și pe acest fond există reținere din partea marilor investitori străini. Cele câteva aspecte clarifică faptul că, problemele României sunt cunoscute și se discută la nivelurile care trebuie să fie responsabile și pe acest fond apare și mai mare nedumerirea cu privire la lipsa de măsuri energice. O serie de analiști economici de talie mondială apreciază că „perioada de criză economico-financiară actuală ar fi putut să fie folosită pentru a se rezolva o serie de aspecte de dezvoltare”. La costuri reduse, cu accesare de fonduri europene și cu antreprenoriat străin, dobândit prin licitații publice internaționale, am fi reușit foarte mult în infrastructura rutieră, de exemplu. Privatizarea întreprinderilor și serviciilor de stat a însemnat „păgubirea” statului și nu eficientizarea domeniilor în cauză. În această ordine de idei sunt multe de

spus și cititorul va găsi referințe consistente în cuprinsul lucrării. Cartea arată sec derapajele României și nu va urmări să stabilească motivele, ci va fi un semnal de alarmă perpetuu, în speranța că va sensibiliza pe cei care poartă răspunderea față de situația în care s-a ajuns. Fără convingere fermă, bazată pe starea internă dar argumentând prin dezvoltarea crizei în țările unde s-a declanșat, se poate afirma că România va mai sta sub efectul profund al crizei până în 2015, după care poate începe o ușoară inversare a trendului evoluției. Aceasta va depinde și de încheierea execuției bugetare pe 2012, coerența proiecției bugetare pentru 2013-2014 și mai ales aducerea puterilor statului în albia corelațională necesară și benefică. Poate alegerile din 9 decembrie 2012 să stabilească o altă corelație care să impună coabitarea sau să o excludă fără efecte pentru România.

În volumul anterior s-a prognozat posibilitatea pentru 2012, crezând că un minimum de măsuri pro-active, care să conducă și la obținerea de venituri (crearea de locuri de muncă, colectare veniturilor, combaterea corupției, aducerea unui procent ridicat al „economiei nevăzute” la suprafață), se vor lua. Nu s-a intuit că practica ce se va statornici va fi „bisturiul” pentru „chirurgia neestetică” a economiei (vezi bugetul consolidat). Cele câteva măsuri reparatorii întreprinse după mai 2012 nu sunt suficiente și solide.

România va avea nevoie de cel puțin șapte-opt ani, sau mai mulți, pentru a ajunge, în termeni reali, la nivelul și rezultatele economice obținute în decembrie 2007. O analiză pe această temă este ușor de efectuat, luând în calcul reducerea creșterii economice, an de an, după 2007, înregistrând în iunie 2012 aproape -18% (termeni nominali) și alte -15-16%, reduceri în termeni reali, după deflatare. Pe un fond de temperare a „căderii economice” și menținere a echilibrului macroeconomice, însănătoșirea nu se va realiza numai prin inversarea trendului, ci prin aplicarea unei strategii viguroase, care să cuprindă măsuri complexe și de substanță.

Nu s-a luat în calcul și efectul deosebit de grav, ce se poate revărsa asupra situației financiar-economice, ca urmare a evoluțiilor din Uniunea Europeană, în special în țările din „zona euro”, sau pe plan mai larg, mondial. Grecia, Italia, Portugalia, Spania, Irlanda și mai nou se vorbește și despre Suedia, au mari dificultăți financiare, care, nestăpânite, pot infuziona efecte grave asupra monedei euro. Fiind în vecinătate sau în uniune cu țările menționate, **trebuie să manifestăm atenția cuvenită riscurilor de a intra în malaxorul nemilos al efectelor crizei.**

Cartea apare la peste cinci ani distanță după consfințirea aderării la Uniunea Europeană și evidențiază modul neconvingător în care România a valorificat elementele pozitive pe care le oferă noua poziție de țară comunitară, dar și dificultățile pe care le va întâmpina pentru a trece de hățișul alinierii și aplicării în practică a noilor standarde. Accesarea fondurilor comunitare nerambursabile

s-a făcut într-un procent extrem de redus. În acest context, dacă vom compara contribuția României la formarea fondurilor comunitare europene cu sumele totale accesate de țara noastră, vom ajunge la nedoritul paradox constatând că „suntem țară contribuatoare și nu beneficiară”.

Împrumuturile realizate în 2010, de la Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială și Uniunea Europeană nefiind direcționate către investiții și stimularea relansării economice, vor reprezenta un „pietroi greu” agățat de piciorul României. Din 2012, începem să ne gândim și la efectul rambursării cotelor din împrumut convenite cu creditorii.

Evoluția oscilantă a PIB în perioada 2010-2012, deficitul bugetar alarmant, galopul ratei inflației, șomajului, scăderea numărului personalului angajat la cca. 4,15 milioane, menținerea numărului pensionarilor la peste 5,596 milioane, sporirea datoriei externe la peste 98 miliarde euro, deficitul balanței schimburilor comerciale externe, colectarea deficitară a veniturilor bugetare, virulența „economiei neobservate”, iată tot atâtea „explicații” pentru erodarea fără precedent a nivelului de trai și de argumente pentru un program concret de începere a redresării economice.

Toate aceste aspecte sunt abordate și evidențiate prin cifre de referință în lucrare.

Edițiile anterioare au inclus un amplu capitol dedicat cerințelor aderării și, apoi, ale programului de integrare, subliniind încă de atunci că drumul va fi dificil și anevoios. Rămâne să vedem ce se va întâmpla și vom compara ceea ce se realizează efectiv cu ceea ce s-a prezis cu mulți ani în urmă.

Apariția noii lucrări în seria menționată este influențată și de neclaritatea politică ce a caracterizat situația internă din România în ultimii doi ani. În aceste condiții „specifice”, din păcate, unei perioade „prea electorale”, nu s-a putut, sau autorul a avut „dificultăți” în a identifica un program de măsuri coerent, apreciem că s-a pierdut deja prea mult timp, urmând ca timpul-judecător să își spună cuvântul și în continuare. Va fi o perioadă de mari dificultăți din care, cu greu, se vor naște realizări certe, rămânând să ne amețim doar cu iluzii....

Lucrarea își propune - și cred că reușește - să facă o analiză detaliată completă, dar și sectorială, a evoluției economice în perioada ianuarie 2011-iunie 2012 și în comparație cu alte perioade de timp semnificative, fără a emite aprecieri categorice, acestea rămânând la latitudinea și libertatea de interpretare a cititorului.

A cincisprezecea lucrare nu putea să nu facă analiza comparată, tridimensională, respectiv: în primul rând, situația economico-socială actuală comparativ cu cea a defunctului sistem; analiza și interpretarea datelor pe întregul interval de timp, din 1990 până în prezent; aprecierea rezultatelor din perioada ianuarie 2010- iunie 2012. S-a încercat un răspuns la o întrebare, ce nu este

deloc retorică, și anume: de ce, în acest volum, s-a analizat o perioadă mai largă, 1 ianuarie 2010 - iunie 2012?

Răspunsul este complex dar, sintetizat, ar fi dat de:

- „starea de instabilitate politică dinamică”, ce a caracterizat întreaga perioadă analizată, dată de certitudinea de majoritate parlamentară a coaliției de la guvernare, fond pe care este greu de identificat o măsură reușită a opoziției;

- imposibilitatea identificării unui program complex de măsuri anticriză care să cuprindă și măsuri pro-active;

- dificultatea și imposibilitatea de clarificare a efectelor crizei financiare, sugerată încă din anul 2006 (așa cum rezultă din volumele anterioare) asupra complexului european, în general, și a României în mod particular;

- lipsa de argumente în a explica „contradicția dintre rezultatele economice bune obținute în 2007-2008, când SUA se confrunta deja cu efectele crizei economico-financiare și dezastrul în care s-a căzut după ianuarie 2009 și până în prezent. Nu putem explica această situație numai prin „funcționarea economiei de piață în perioada de criză ”, atâta timp cât SUA au readus în discuție „rolul statului intervenționist” (cu referire la naționalizarea în domeniul bancar pentru a frâna, cel puțin, criza financiară).

Pornind de la această analiză, s-a dorit să se desprindă și să se sugereze tendința de evoluție viitoare a sistemului social-economic din România.

În capitolele lucrării, s-a pus accentul pe analiza în antiteză, pe de o parte, rezultatele din domeniul activității economice și sociale practice, comparativ cu perioadele anterioare dar și, pe de altă parte, analiza comparativă a rezultatelor în domeniul legislativ, în ceea ce privește armonizarea și punerea ulterioară în practică a legislației țării noastre. La acest punct, nu este nici o exagerare dacă se va opina că rolul puterii legislative s-a redus la limite periculoase, guvernând „ordonanțele și asumarea...”. Pe acest fond s-a spulberat credibilitatea, mai ales externă, cu efect negativ asupra capitalurilor străine care, neavând „culoare și miros” ci numai criterii de profitabilitate, ocolesc România.

Cititorul va putea găsi în carte o abundență de date care, abstractizând uneori tonul sau adjectivarea unora dintre aprecieri, se vor constitui într-un bun îndrumar pentru a înțelege cum a evoluat economia României în întregul său (sau principalele domenii în parte), din 1990 până astăzi.

Lucrarea este structurată pe 19 capitole (la aceste capitole se adaugă o sinteză în limba engleză), din care rezultă și trendul evoluției economice viitoare pentru că, pur și simplu, acesta nu există cuprinse într-un program. Primul capitol se axează pe analiza modului în care au fost atacate și, în principiu, soluționate, prioritățile din programul de guvernare pentru perioada 2011-2012, pe fondul evoluțiilor pe care le-a imprimat criza economico-financiară.

În capitolul al doilea se prezintă evoluția economiei naționale în perioada cuprinsă între ianuarie 1997 și noiembrie 2000, evidențiind ceea ce, reprezintă elemente definitorii ale evoluției complexe și sectoriale înregistrată într-o altă perioadă de instabilitate politică, țara fiind guvernată de trei premieri.

Capitolul al treilea sintetizează rezultatele obținute în perioada 2001-2004, una distinctă și, poate, cu rol de a îndemna la puțină meditație pentru toți acei care s-au succedat apoi la guvernarea țării.

În capitolul al patrulea s-au analizat datele înregistrate de România în perioada 2000-2012, deci pe un segment de timp mai lung, în care factorul politic a fost diferit și instigă la opinii, puncte de vedere bazate pe date comparative. Nu s-a urmărit ca analiza pe acest interval de timp să conducă la responsabilizări, dar dacă aceasta va fi tentația cititorilor, ei au posibilitatea să o facă.

Capitolul al cincilea prezintă, în mod complex, aspectele ce caracterizează „starea economică a României în cei aproape douăzeci și trei de ani de piață liberă”.

Urmează capitole de analiză a evoluției principalelor domenii ale economiei naționale, esențiale în evoluția macroeconomică, cum ar fi: industria, agricultura, comerțul exterior, construcțiile, transporturile, serviciile și turismul etc.

Alte capitole evidențiază o serie de aspecte cu privire la Produsul Intern Brut, rating-ul României sau potențialul uman al țării, cu accent pe analiza situației unor categorii cum sunt pensionarii și șomerii.

În aceste capitole se adâncește analiza privind evoluția în toți cei aproape 23 de ani, cu accent pe ceea ce s-a petrecut în ultimul segment 2011-2012. O astfel de prezentare structurată, pe elementele sale esențiale este indispensabilă pentru că oferă posibilitatea unor analize și interpretări complexe.

Finalul lucrării conține, în loc de anexe, un amplu capitol, privind programul post-aderare, ajustat la stadiul de derulare în anul 2012.

Cititorul va avea curiozitatea și poate plăcerea de a descoperi în carte elemente esențiale pe care uneori le-a bănuțit, poate le-a cunoscut, dar pe care le întâlnește acum exprimate, poate, mai clar.

Intervalul 2008-2012 a fost unul „de convulsii majore, influențate negativ și de factorul politic, aflat în perpetuă instabilitate”, cu toate consecințele ce decurg din aceasta.

În anul 2012, contemplăm „efecte și mai devastatoare” ale crizei financiare asupra României, pe fondul incapacității managementului guvernamental de a controla și lua măsuri de stabilizare macroeconomică. (A fost anul în care la guvernare s-au perindat trei echipe guvernamentale, ultima neputând beneficia și de necesara coabitare).

Nu ar fi exclus ca, dacă efectele crizei financiare asupra României vor lăsa

urme adânci, să întâlnim măsuri de genul celor din SUA sau unele țări europene din zona euro și în domeniul bancar autohton. Ar fi neplăcut să se întâmple astfel dar ar fi o confirmare a aprecierilor expuse cu tenacitate și perseverență în ultimele cinci ediții. Ar fi multe de spus despre conținutul acestei lucrări, supusă examenului cititorului care, în mod cert, va găsi probleme interesante, **va fi de acord cu anumite puncte de vedere sau va fi în dezacord cu unele opinii exprimate**. Toate au susținere în modul de analiză a lucrării și constituie un sprijin pentru ca edițiile viitoare să aibă un conținut și mai atractiv.

Cartea se adresează specialiștilor din România și din alte țări, în care și-a găsit deja loc în biblioteci de renume, dar și politicienilor autohtoni sau de la Bruxelles, care pot găsi date și aprecieri de natură a-i ajuta la analize mai profunde, pe segmente de activitate, pe specificul preocupărilor lor.

Prof. univ. dr. Constantin Anghelache

Vicepreședinte al Asociației Generale a Economiștilor din România

Vicepreședinte al Societății Române de Statistică

În continuare, în cadrul Seminarului, dezbaterile au fost conduse de Ilie Dumitrescu - director care a adresat felicitări autorului pentru al 15-lea volum lansat considerat lucrare de excepție în domeniu, remarcând analiza critică a situației realizată cu privire la perioada de recesiune și criză din România.

Au avut intervenții: N. Costake, Marin Stănică, Ion Răvar, Cornelia Rotaru, Marius Băcescu, Ioan B. Gâlceavă și Ilie Dumitrescu - cu aprecieri pozitive și comentarii referitoare la toată seria de volume elaborate de autor, începând din anul 1998, tipărite la cunoscuta Editură Economică. S-au formulat inclusiv propuneri pentru elaborarea altor lucrări similare, eventual până în anul 2015 (pentru fiecare an din perioada 2013-2015).

Au consemnat

Ec. Ioan B. Gâlceavă

Ing. ec. Grigore Grama

Societatea Română de Statistică